

29 lutego 1768

W Barze na Podolu katolicka szlachta zawiązała konfederację pod hasłami obrony wiary i wolności Rzeczypospolitej. Przez wielu historyków konfederacja barska, która objęła swoim zasięgiem całą Rzeczpospolitą, uznawana jest za pierwsze z polskich powstań narodowych skierowanych przeciwko Rosji, konsekwentnie realizującej swój plan politycznej dominacji nad Polską od czasu sejmu niemego w 1717 r. Konfederacja barska trwała prawie 5 lat. Ostatnią twierdzą konfederatów był klasztor jasnogórski, broniący się do 18 sierpnia 1772 r.

Kazimierz Pułski pod Częstochową – obraz Józefa Chelmońskiego

Ryngraf Józefa Sawy-Calińskiego,
marszałka wyszogrodzkiego konfederacji
barskiej.

Józef Sawa-Caliński (ok.1736-1771) był synem kozackiego pułkownika w służbie nadwornej hetmana wielkiego koronnego Jana Potockiego.

26 kwietnia 1771 r. oddział Józefa Sawy-Calińskiego został rozbity przez wojska rosyjskie pod Szreńskiem. Sam dowódca, ciężko ranny, ukrywał się w lasach. Ujęty przez Rosjan został przewieziony do Przasnysza, gdzie – zdaniem XVIII-wiecznego historyka, księdza Jędrzeja Kitowicza – wkrótce zmarł z upływu krwi.